

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 15C/58/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111206891
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kováč
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2012:4111206891.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudcom JUDr. Jánom Kováčom v právnej veci navrhovateľky : C.. Y. K., nar.: XX.XX.XXXX, bydliskom: J. XXXX, XXX XX P., zastúpený: Pavol Trnka, advokát so sídlom: Novomeského 1322/16, P. O. BOX 23, 957 04 Bánovce nad Bebravou proti odporcovi : Slovenská republika, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 151 866, so sídlom: Pribinova 2, 812 72 Bratislava - Staré Mesto, o náhradu škody v sume 233,24 Eur, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke sumu 233,24 Eur a náhradu trov konania trov konania, spolu v sume 205,70 Eur, ktoré pozostávajú z náhrady trov právneho zastúpenia, do rúk Pavol Trnka, advokát so sídlom: Novomeského 1322/16, P. O. BOX 23, Bánovce nad Bebravou, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, písomným návrhom na začatie konania doručeným Okresnému súdu Nitra (ďalej v texte len "súd") dňa 09.03.2011 domáhala zaplata sumy 233,24 Eur od odporcu a náhrady trov konania.

Svoj návrh odôvodnila tým, že vyšetrovateľ začal trestné stíhanie za prečin usmrtienia, následne vzniesol voči jej osobe obvinenie pre trestný čin usmrtienia. Proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť, prokurátor jej sťažnosti vyhovel a zrušil uznesenie vyšetrovateľa. V trestnom konaní si zvolila za zástupcu advokáta - Pavla Trnku. V príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím o stíhaní jej vznikla škoda v sume 233,34 Eur, ktorá predstavuje náklady vynaložené na právne zastupovanie advokátom v trestnom konaní. Odporcu písomne požiadala o predbežné prerokovanie nároku, ktorý však odporca považuje za nedôvodný.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno považovať za nezákonné rozhodnutie, nebolo zrušené z dôvodu jeho nezákonnosti, a preto nie sú naplnené základné predpoklady v zmysle § 6 Zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Nie je splnená ani podmienka priamej príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a spôsobenou škodou. V danej veci nebolo zistené pochybenie vyšetrovateľa, ktorý postupoval a vyhodnocoval dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia a rešpektoval pokyny prokurátora. Všetky úkony v danej veci boli vykonané v súlade so zákonom. Uznesenie o vznesení obvinenia bolo prokuratúrou zrušené z dôvodu predčasnosti, nebolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť vyšetrovateľa a nepreukázal sa ani nesprávny úradný postup.

Substitučná zástupkyňa navrhovateľky na pojednávaní trvala na písomne podanom návrhu. Zároveň do spisu založila listinu na liste číslo 93 v spise, z ktorej je zrejmé, že navrhovateľka vyplatila zálohu 10 000,- Sk + 5 000,- Sk, bola vrátená suma 7 973,50 Sk, rozdiel 15 000,- Sk - 7 973,50 Sk = 7 026,50 Sk.

Zástupkyňa odporcu na pojednávaní uviedla, že odporca žiada návrh zamietnuť. Má za to, že nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, nakoľko nezákonnosť nebola konštatovaná rozhodujúcim orgánom - Okresnou prokuratúrou Topoľčany a následne Okresný prokurátor v Nitre trestné stíhanie zrušil.

Substitučná zástupkyňa navrhovateľky na pojednávaní tiež potvrdila, že odporca návrh predbežne prerokoval.

Zástupkyňa odporcu ďalej uviedla, že sa pridriavajú svojho vyjadrenia zo dňa 20.04.2011. Podľa odporcu, ústredným orgánom je Generálna prokuratúra SR, a teda nie je daná pasívna legitímácia odporcu, nakoľko uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré bolo realizované vyšetrovateľom tento osobne a telefonicky konzultoval s Okresnou prokuratúrou Topoľčany (uznesenie zo dňa 25.04.2008 na l. č. 7, 8 súdneho spisu), udialo sa tak v zmysle pokynu Okresnej prokuratúry v Topoľčanoch - ide o pokyn 1Pv 249/2007 - 24. Tento pokyn je založený v trestnom spise. Ide o pokyn zo dňa 25.04.2008 v trestnom spise založený na l. č. 15 až 16. Ide o záväzný pokyn podľa § 230 Trestného poriadku. Odporca považuje za nelogické, aby prokuratúra na jednej strane dala pokyn na začatie trestného stíhania voči navrhovateľke a na druhej strane, aby vyhovel sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia z dôvodu predčasnosti. Toto posledné uznesenie je Okresnej prokuratúry Nitra, ide o uznesenie 1Pv 400/2008 - 5 zo dňa 11.06.2008. Toto uznesenie je založené v občianskoprávnom spise na l. č. 10 až 11 súdneho spisu. Vo vyšetrovacom spise je toto uznesenie založené na l. č. 12, 13.

Substitučná zástupkyňa navrhovateľky v záverečnom návrhu na pojednávaní uviedla, že základ nároku a výška nároku boli preukázané. Rozhodnutím OP v Nitre poukazujeme na nezákonnosť rozhodnutia výška škody bola preukázaná trov advokáta a bola preukázaná súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím. Pri predbežnom prerokovaní nároku boli neúspešní, vyčíslenie trov konania na l. č. 93, 94, 95, 96. Poukazuje na predchádzajúce rozhodnutie OS Nitra 12C/57/2011 - 58 a s tým v spojitosti na rozhodnutie KS v Nitre 5Co/273/2011 - 90. Nevidí dôvod, prečo by odporca nemal byť pasívne legitímovaný. Uznesenie od ktorého odôvodňujem nárok bolo vydané vyšetrovateľom PZ SR a podľa zák. ustanovenia § 4 ods. 1 bod 3 písmeno b) Zákona č. 514/2003 Z.z. koná v mene štátu MV SR, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán.

Zástupkyňa odporcu v záverečnom návrhu na pojednávaní uviedla, že nárok navrhovateľky neuznáva, má za to, že je v právomoci súdu, aby zisťoval, ktorý ústredný orgán verejnej moci je príslušný zastupovať Slovenskú republiku. Nesúhlasí s tým, že škoda bola spôsobená vyšetrovateľom, vzhľadom na záväzný pokyn OP v Topoľčanoch. Judikatúra právneho systému SR nie je záväzná. Pre prípad úspechu si uplatňuje náhradu trov konania, ktoré vyčíslil v lehote do 3 dní.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu navrhovateľky, zástupkyne odporcu, oboznámením sa s obsahom spisového materiálu, a to návrhom na začatie konania, uznesením o začatí trestného stíhania, uznesením o stíhaní obvinených za prečin usmrtienia, sťažnosťou, uznesením OP Nitra o vybavení sťažnosti, vyúčtovaním odmeny advokáta, úradným záznamom, fotokópiou technického preukazu, osvedčením o registrácii DPH, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku, príjmovými a výdavkovými pokladničnými dokladmi, odpoveďou na žiadosť o predbežné prerokovania nároku, písomným vyjadrením odporcu k veci samej, pokynom OP Topoľčany, zaslaním stanoviska KR PZ, obsahom vyšetrovacieho spisu ČVS: KRP-XX/OVK-NR-XXXX-NY a zistil tento skutkový a právny stav:

Uznesením Krajského riaditeľstva PZ ÚJKP Nitra V.: T.-XX/OVK-NR-XXXX zo dňa 07.03.2007 bolo proti navrhovateľke začaté trestné stíhanie za prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2, písm. a), b) Trestného zákona.

Následne uznesením KR PZ ÚJKP v Nitre V.: T.-XX/OVK-NR-XXXX-MY zo dňa 25.04.2008 bolo proti navrhovateľke vznesené obvinenie za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2, písm. b) Trestného zákona. Proti uvedenému uzneseniu podala navrhovateľka dňa 05.05.2008 sťažnosť, ktorej Okresná prokuratúra Nitra uznesením č. k. 1 Pv 400/08-5 zo dňa 11.06.2008 vyhovela a zrušila uznesenie vyšetrovateľa ÚJKP v Nitre V.: T.-XX/OVK-NR-XXXX-MY zo dňa 25.04.2008.

V trestnom konaní bola navrhovateľka zastúpená advokátom Pavlom Trnkom, so sídlom v Bánovciach nad Bebravou. Pre navrhovateľku vykonal úkony obhajoby v trestnej veci, ktoré mu boli navrhovateľkou uhradené, a to:

1. príprava a prevzatie obhajoby zo dňa 21.05.2008

2. účasť na výsluchu obvinených na KR PZ Nitra dňa 11.6.2008, ktorý sa však nekonal. Navrhovateľka zaplatila advokátovi sumu 15 000,- Sk - vyplýva to z príjmových pokladničných dokladov, a to dňa 27.05.2008 sumu 5 000,- Sk a dňa 10.06.2008 sumu 10 000,- Sk, advokát jej vrátil preplatok vo výške 7 973,50 Sk, takže zaplatila sumu 7 026,50 Sk = 233,24 Eur. Odmena advokáta pozostáva:

1. z tarifnej odmeny účtovanej za 2 úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci a rokovanie s navrhovateľkou), 2 x 1 588,- Sk = 3 176,- Sk = 105,42 Eur, podľa § 12 ods. 3 písm. a) Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len " Advokátsky tarif ", v skratke aj " AT ") a 1 x úkon (za účasť na výsluchu, ktorý sa neuskutočnil) 397,- Sk = 13,18 Eur, podľa § 12 ods. 3 písm. a), § 14 ods. 2 písm. e) AT, čo je spolu suma 118,60 Eur po odpočítaní sumy 23,72 Eur, čo je 20 %, nakoľko advokát zastupoval viacerých obvinených, s poukazom na § 13 ods. 3 AT = 94,88 Eur;

2. z režijného paušálu 3 x 190,- Sk v roku 2008 = 570,- Sk = 18,92 Eur;

3. z náhrady za stratu času za 8 začatých polhodín na ceste Bánovce nad Bebravou - Nitra a späť po 317,- Sk = 2 536,- Sk : 2 = 1 268,- Sk = 42,09 Eur, s poukazom na § 17 ods. 1 AT; 4. z nákladov na cestovné: 2 x Bánovce nad Bebravou - Nitra a späť na prevzatie spisového materiálu a výsluchy obvinených = 34,53 Eur, všetko spolu je suma 190,42 Eur plus 19 % DPH, čo je suma 36,18 Eur = 226,60 Eur a úhrada za prefotenie vyšetrovacieho spisu 400,- Sk : 2 = 200,- Sk = 6,64 Eur, spolu 233,24 Eur.

Navrhovateľka podala dňa 14.07.2010 žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, jej žiadosti vyhovené nebolo.

Podľa § 3 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím,

b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo

d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán Policajného zboru, 3)

Podľa § 5 ods. 1 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu, pozbavením osobnej slobody má ten, na kom bolo vykonané, ak bolo rozhodnutie zrušené ako nezákonné alebo pri ňom došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 1a)

V tejto právnej veci bola predmetom konania náhrada škody v sume 233,34 Eur, a to podľa § 6 citovaného zákona. Je nesporné, že nárok navrhovateľky sa odvíja od § 3 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, podľa ktorého štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Podmienkou priznania náhrady škody je uplatnenie si nároku podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona u orgánu konajúceho v mene štátu - v tejto veci to bolo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktoré koná za štát, pretože v trestnom konaní mal škodu spôsobiť vyšetrovateľ. Navrhovateľka si riadne a včas uplatnila svoj nárok, ktorý jej však odporcom priznaný nebol. Navrhovateľka odvodzuje svoj základ nároku od existencii uznesenia vyšetrovateľa ÚJKP v Nitre ČVS: KRP-XX/OVK-NR-XXXX-MY zo dňa 25.04.2008, ktorým bolo vznesené obvinenie voči jej osobe pre prečin usmrtienia, proti tomuto uzneseniu podala prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť, ktorej bolo vyhovené a uznesenie vyšetrovateľa bolo zrušené. V konaní nebolo sporné, že navrhovateľka ako obvinená si v trestnom konaní zvolila právneho zástupcu na zastupovanie - advokáta Pavla Trnku a vyplatila v skutočnosti advokátovi sumu 233,24 Eura, o čom svedčia príjmové pokladničné doklady. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia nezákonného rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, ďalej existencia škody a majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Vznik zodpovednosti štátu predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda stratilo právoplatnosť. Súd videl nezákonnosť rozhodnutia v tom, že uznesenie vyšetrovateľa bolo zrušené. Keďže navrhovateľka v súvislosti s rozhodnutím orgánu činnom v trestnom konaní vynaložila náklady na trovy obhajoby, štát zodpovedá za takto vzniknutú škodu, ktorej sa nemôže zbaviť. Rozhodnutie orgánu činnom v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, môže vyvolať zo strany obhajoby procesné úkony smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych dôsledkov na obvineného, ktoré by v prípade správneho rozhodnutia neboli potrebné. Takéto rozhodnutia môžu byť príčinou vzniku trov za úkon obhajoby v záujme obvineného a náklady vynaložené na ne sú v príčinnej súvislosti s

nezákonnými rozhodnutiami, lebo boli týmito rozhodnutiami vyvolané. Za takto vzniknutú škodu je daná zodpovednosť štátu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia mal súd za to, že návrh navrhovateľky bol podaný dôvodne čo do základu nároku ako aj jeho výšky, odporcom bola okrem iného namietaná aj uplatnená výška škody, tu však súd priznal advokátovi požadovanú sumu aj za účasť na výsluchu obvinených dňa 11.06.2008, na ktorý sa dostavil, vyšetrovateľom mu bolo oznámené, že výsluchy obvinených boli zrušené a advokát si správne vyčíslil úkon znížený o 20 % základnej sadzby, nakoľko zastupoval viac osôb.

Pretože odporca doposiaľ žalovanú sumu neuhradil, považoval súd návrh za opodstatnený a v celom rozsahu mu vyhovel a zaviazal ho zaplatiť navrhovateľke sumu vo výške 233,24 Eur.

Odporca je povinný povinnosť, ktorú mu súd uložil vo výrokovej časti tohto rozsudku, splniť v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

Podľa § 142 ods. 1 Zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len "Občiansky súdny poriadok", v skratke aj "OSP"), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 8 Občianskeho súdneho poriadku, vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadří osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnej navrhovateľke priznal právo na náhradu trov konania, v sume 205,70 Eur, ktorá pozostáva zo sumy 64,74 Eur, čo sú trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnej pomoci: 1. prevzatie veci 23.07.2008, 2. podanie návrhu na súd 07.03.2011, 3. účasť na pojednávaní dňa 27.09.2012 - 3 x 21,58 Eur; režijný paušál v sume 21,35 Eur (6,31 Eur za rok 2008, 7,41 Eur za rok 2011 a 7,63 Eur za rok 2012); zo sumy 50,84 Eur, čo je náhrada za stratu času za 4 polhodiny po 12,71 Eur na ceste Bánovce nad Bebravou - Nitra a späť; zo sumy 34,49 Eur, čo je cestovné vlastným osobným motorovým vozidlom na pojednávanie - Bánovce nad Bebravou - Nitra a späť; čo je spolu suma 171,42 Eur + 20 % DPH (34,28 Eur) = 205,70 Eur.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, ako aj z vyššie uvedených skutočností, súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Na prepočet peňažných súm bol použitý konverzný kurz 1 EUR = 30,1260 SKK.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Nitra do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Podľa § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 OSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 42 ods. 3 OSP, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 251 ods. 1 OSP, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; 31) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie [v zmysle poznámky 31)] odkazuje na osobitný zákon - Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.